

بررسی ملاحظات بهداشت روان در سازمانهای نظامی

* غلامرضا قاضی^۱

نظامی است و دیگر اینکه در دو جنگ جهانی گذشته بکارگیری تست‌ها و تحقیقات علوم نظامی، روانشناختی، خود موجب تحول و نوآوری بی شماری در روانشناسی گشته است و همیشه ارگان‌های نظامی، پایگاه پژوهش‌های روانشناختی بوده‌اند و به دلیل اهمیت فعالیت نیروها در مجموعه‌های نظامی، مراکز تجمع نیروهای نظامی همواره بستری مناسب برای انجام پژوهش‌های روانشناختی بوده است. از طرفی ارتش‌ها معمولاً در دوران صلح برای حفظ آمادگی افراد و در زمان جنگ برای پیروزی و غلبه بر دشمن همواره سعی در استفاده از روانشناسی داشته‌اند و لذا در تخصیص بودجه و امکانات به این امور معمولاً پیشقدم بوده‌اند. البته شرایط حاکم بر سازمان‌های نظامی و استرس‌های ناشی از آن معمولاً عامل دیگری در ایجاد ارتباط روانشناسی با ارگان‌های نظامی است. مفهوم استرس‌های شغلی و فشار زیاد کار در هیچ جایی آشکارتر از مجموعه‌های نظامی نمی‌باشد.

در این مقاله سعی گردیده است تاثیر بهداشت روان در سازمان‌های نظامی و اثرات استرس در ارگان‌های نظامی مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

واژگان کلیدی: بهداشت روان، سازمان نظامی، روانشناسی

از ابعاد مهم نظامی گری که با بهداشت روان ارتباط تنگاتنگ دارد جنبه‌های روحی - روانی نیروها و عوامل تاثیر گذار بر نیروهای نظامی مسئله وابستگی‌های گروهی یا سازمانی است، نیروهای نظامی به دلیل فراگیری باورها، اعتقادات، سلايق، فن‌آوری‌ها و نقش‌های پیرو که با تداوم آموزش‌های نظامی همراه است انتظار می‌رود بیشتر از سازمان‌های دیگر به سازمان مربوطه وابستگی داشته باشد و این اثر تحت عنوان اثر وابستگی مطالعه می‌شود که افرادی می‌توانند آن را افزایش، کاهش یا کنترل کنند. بیشترین تاثیرات اثر وابستگی سازمان‌های نظامی از آن سازمان‌هایی است که با بار اعتقادی همراه است. همچنین سازمان‌های نظامی را می‌توان از آن دسته تشکیلاتی دانست که رابطه تنگاتنگ با روانشناسی دارد و شاید به جرات و با جسارت می‌توان گفت که در این رابطه، خدمات متقابل است یعنی به همان اندازه که روانشناسی موجب ترقی، سلامت و سعادت سازمان‌های نظامی می‌شود به همان اندازه یا بیش از آن سازمان نظامی در ارتقاء روانشناسی نقش ایفا کرده است و این مسئله در دو جنگ جهانی و خرده جنگ‌های دیگر از جمله جنگ تحمیلی ایران به وضوح نمایان بود.

ارتباط روانشناسی با سازمان‌های نظامی در دو بعد، برجسته بنظر می‌رسد یکی اجرای آزمون و تست‌های گوناگون در سازمان‌های